OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

MUISTIO

20.3.2024

KANSAINVÄLISET JA EU-SOPIMUKSET; KÄYNNISSÄ OLEVAT NEUVOTTELUT OIKEUSMINISTERIÖN TOIMIALALLA

Valtioneuvoston selvitys vireillä olevista valtiosopimusneuvotteluista (UTP 48/2023 vp) on käsittelyssä eduskunnassa, ja selvitys on lähetetty tiedoksi myös lakivaliokuntaan. Lakivaliokunta on pyytänyt selvityksen OM:n toimialalla käynnissä olevista kansainvälisistä sopimusneuvotteluista. Alla on koonti oikeusministeriön toimialalla vireillä olevista valtiosopimusneuvotteluista tietoineen sekä luettelo EU:ssa vireillä olevista kansainvälisistä sopimusneuvotteluista, joista eduskuntaa on jo tiedotettu PL 96 §:n tai PL 97 §:n perusteella. Valtioneuvoston selvityksen tapaan ”vireillä olevilla” neuvotteluilla tarkoitetaan tässä sopimuksia, jotka ovat vielä neuvoteltavina (ei allekirjoitettu), sekä sopimuksia, jotka on jo allekirjoitettu, mutta joihin ei ole vielä sitouduttu hyväksymällä, ratifioimalla tai liittymällä.

Kansainväliset sopimukset

1. Rahanpesua ja terrorismin rahoittamista koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus

Neuvoteltava sopimus

Yleissopimus muuttaa ja täydentää vuoden 1990 rahanpesun vastaista yleissopimusta, johon Suomi on liittynyt (SopS 53/1994). Rahanpesurikosten alaa on laajennettu aikaisempaan sopimukseen verrattuna ja niihin on liitetty oikeushenkilön rangaistusvastuu. Sopimusmääräyksillä tehostetaan kansainvälistä yhteistyötä ja oikeusapua erityisesti kansallisten toimintayksikköjen (FIU) asemaa painottamalla ja maksuliikennetapahtumien valvontaa tehostamalla. Yleissopimusta sovelletaan nimensä mukaisesti myös terrorismin rahoittamiseen.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön

Yleissopimuksen suhde kansalliseen lainsäädäntöön ja mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet selviävät lopullisesti siihen liittymisen yhteydessä.

Vastuuhenkilö

Rahanpesu: Sami Kiriakos (sami.kiriakos@om.fi), p. 0295 150 054
Terrorismin rahoitus: Janne Kanerva (janne.kanerva@om.fi), p. 0295 150 176

Aikataulu
Allekirjoitettu 16.12.2005

Muut tiedot
Hankenumero OM016:00/2017

2. Lääkeväärennösten torjuntaa koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen voimaansaattaminen

Neuvoteltava sopimus
Yleissopimuksella pyritään torjumaan lääkeväärennösten kauppaa. Yleissopimuksen valmisteli Euroopan neuvoston tätä tarkoitusta varten asettama asiantuntijakomitea (*ad hoc committee on counterfeiting of medical products and similar crimes involving threats to public health; PC-ISP*). Euroopan neuvoston ministerikomitea hyväksyi yleissopimuksen 8.12.2010 ja se avautui allekirjoitettavaksi 28.10.2011. Suomi allekirjoitti yleissopimuksen 28.10.2011.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Yleissopimus sisältää velvoitteet säätää rangaistavaksi muun muassa lääkeaineiden väärentäminen ja niiden tarjoaminen sekä markkinoille saattaminen. Yleissopimus sisältää lisäksi rikostutkintaa ja syytetoimenpiteitä koskevia määräyksiä sekä määräyksiä viranomaisten välisestä yhteistyöstä ja kansainvälisestä rikosoikeudellisesta yhteistyöstä. Yleissopimuksessa on myös määräyksiä rikosten ennaltaehkäisevistä toimenpiteistä ja uhrien suojelusta.

Yleissopimuksen vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön on arvioitu vuonna 2013. Tällöin arvioitiin Suomen täyttävän suurimmalta osin yleissopimuksen mukaiset velvoitteet. Yleissopimuksen voimaansaattamisen vaikutukset Suomessa on lisäksi arvioitu vähäisiksi.

Vastuuhenkilö
Jussi Matikkala (jussi.matikkala@gov.fi), p. 0295 150 486

Aikataulu
Allekirjoitettu 28.10.2011. Oikeusministeriö asetti 28 päivänä kesäkuuta 2012 työryhmän valmistelemaan yleissopimuksen voimaansaattamista sekä laatimaan ehdotuksen yleissopimuksen edellyttämistä lainsäädäntömuutoksista. Työryhmä on laatinut aiheesta mietinnön (45/2013) marraskuussa 2013. Yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 1.1.2016. Asian jatkovalmistelu on käynnissä, mutta vielä ei ole mahdollista tarkemmin arvioida, milloin asiaa koskeva hallituksen esitys annetaan.

Muut tiedot
Hankenumero OM028:00/2012

3. Ympäristön suojelua rikosoikeudellisin keinoin koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus

Neuvoteltava sopimus
Yleissopimus ei ole tullut kansainvälisesti voimaan. Aikaisempi hallituksen esitys 52/2005 vp EN:n yleissopimuksen voimaan saattamisesta ja EU:n ympäristörikospuitepäätöksen (EYVL L 29, 5.2.2003, s. 29) täytäntöönpanosta peruttiin 28.4.2007, koska yhteisön (nykyisin Euroopan unionin tuomioistuin) tuomioistuin kumosi mainitun puitepäätöksen 13.9.2005 antamallaan tuomiolla C-176/03. Kun toimivalta säätää tietyn alan velvoitteita kuuluu unionille ja unioni on käyttänyt toimivaltansa, myös toimivalta solmia kansainvälisiä sopimuksia alalla siirtyy jäsenvaltiolta unionille. Yhteisö (nyk. unioni) käytti toimivaltaansa siten, että 19.11.2008 annettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/99/EY ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin. Toimivalta sopimuksen solmimiseen on siten siirtynyt unionille. Unionin aikeista ratifioida sopimus ei ole tietoa. Koska unionissa on joulukuusta 2021 alkaen neuvoteltu uudesta ympäristörikosdirektiivistä, joka on tarkoitus hyväksyä keväällä 2024, ratifioiminen vaikuttaa epätodennäköiseltä.

Euroopan neuvostossa on käynnistetty työ uuden ympäristön suojelua rikosoikeudellisin keinoin koskevan yleissopimuksen valmistelemiseksi (ks. jäljempänä EU:ssa vireillä olevat kansainväliset sopimusneuvottelut).

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Yleissopimus sisältää määräyksiä ympäristörikoksista säädettävistä rangaistuksista, lainkäyttövallasta, omaisuuden ja hyödyn menetetyksi julistamisesta, oikeushenkilön rangaistusvastuusta, kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja kansainvälisestä yhteistoiminnasta. Sopimus ei aiheuttaisi merkittäviä muutoksia lainsäädäntöön.

Vastuuhenkilö
Sonja Sjöman (sonja.sjoman@gov.fi) p. 0295 150 237

Aikataulu
Allekirjoitettu 4.11.1998

Muut tiedot
Hankenumero OM034:00/2003

4. **Ihmisten elinten laitonta kauppaa koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus**

Neuvoteltava sopimus
Yleissopimus sisältää määräyksiä elinkauppaan liittyvistä kriminalisoinneista, rikosten tutkinnasta ja oikeudenkäynnistä, elinkaupan uhrien auttamisesta ja suojelemisesta sekä laittoman elinkaupan ehkäisemisestä. Tarkoitus on ehkäistä laitonta elinkauppaa, edistää elinkauppaan syyllistyvien vastuuseen saattamista ja auttaa elinkaupan uhreja.

Komissio on ilmoittanut vuoden 2014 lopulla arvioivansa unionin liittymistä sopimukseen. Toistaiseksi EU:ssa ei ole tehty päätöstä siitä, liittyykö unioni sopimukseen. Suomen liittymistä sopimukseen on ollut tarkoitus arvioida komission ilmoituksen

jälkeen. Yleissopimus kuuluu jaetun toimivallan piiriin, joten sen voivat allekirjoittaa sekä Euroopan unionin jäsenvaltiot että unioni toimivaltaansa kuuluvilta osin. Yleissopimukseen on liittynyt vain 15 Euroopan neuvoston jäsenvaltiota, mikä edellä todetun lisäksi oletettavasti liittyy laajasti valtioita velvoittavaan ja myös elimiä koskevaan ihmiskauppasääntelyyn (YK, EN ja EU).

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Yleissopimuksen suhde kansalliseen lainsäädäntöön ja mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet selviävät lopullisesti siihen liittymisen yhteydessä.

Vastuuhenkilö
Janne Kanerva (janne.kanerva@om.fi), p. 0295 150 176

Aikataulu
Yleissopimus on avattu allekirjoituksille 25.3.2015. Suomi ei ole allekirjoittanut sopimusta.

Muut tiedot
Hankenumero OM032:00/2017

5. **Norja, Ruotsi, Suomi sekä kunkin maan saamelaiskäräjät: Pohjoismainen saamelaissopimus**

Neuvoteltava sopimus
Pohjoismaisen saamelaissopimuksen tarkoituksena on vahvistaa saamelaisten oikeudet siten, että saamelaiset voivat säilyttää, harjoittaa ja kehittää kulttuuriaan, kieliään ja yhteiskuntaelämäänsä niin, että valtionrajat häiritsevät tätä mahdollisimman vähän. Sopimus turvaa alkuperäiskansa saamelaisten perustuslaillisen oikeuden oman kielen ja kulttuurin ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Hankkeen tavoitteena on luoda Suomen, Norjan ja Ruotsin välinen saamelaissopimus yhteistyössä kyseisten valtioiden saamelaiskäräjien kanssa. Sopimuksella pyritään yhtenäistämään saamelaisia koskevaa sääntelyä sopimusvaltioissa.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, mutta lainsäädännön tarkkaa muutostarvetta on liian aikaista arvioida. Alustavan arvion mukaan sopimus edellyttäisi saamelaiskäräjälain muuttamista neuvotteluvelvollisuutta koskevan säännöksen (9 §) sekä määritelmäsäännöksen (3 §) osalta. Hallituksen esitys saamelaiskäräjälain muuttamisesta on annettu eduskunnalle 14.12.2023. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi muun muassa lain 3 ja 9 §:iä. Sopimus mahdollistaisi jatkossa paremman yhteistyön erityisesti saamen kielen ja kulttuurin säilymisedellytysten turvaamiseksi. Sopimus ei toisi mukanaan uusia oikeuksia esimerkiksi suhteessa maankäyttöön tai elinkeinoihin.

Vastuuhenkilö

Emma Borg (emma.borg@gov.fi), p. 0295 150 100

Aikataulu
Pohjoismaista saamelaissopimusta neuvoteltiin viiden vuoden ajan Norjan, Ruotsin ja Suomen hallitusten sekä kolmen valtion saamelaiskäräjien välillä. Neuvottelutulos saavutettiin syksyllä 2016, ja sopimus parafoitiin tammikuussa 2017. Sopimuksen mukaan saamelaiskäräjien tulee hyväksyä sopimus ennen hallitusten allekirjoitusta. Saamelaisten parlamentaarinen neuvosto on toimittanut kesäkuussa 2018 saamelaiskäräjien yhteisen ehdotuksen asioista, joiden osalta neuvottelut tulisi avata uudelleen. Sopimuksen tulkintaa koskevasta asiakirjasta on keskusteltu, mutta yhteisymmärrykseen ei vielä ole päästy. Suomessa neuvottelujen jatkaminen edellyttäisi, että valtioneuvoston päätös Suomen valtuuskunnan asettamisesta päivitetään. Suomen nykyinen valtuuskunta on asetettu toimikaudeksi 1.5.2020-30.4.2024.

Muut tiedot
Hankenumero OM025:00/2017

6. Asianajajien asemaa koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus

Neuvoteltava sopimus
Euroopan neuvostossa on käynnistetty asianajajien asemaa koskevan uuden instrumentin valmistelu. Instrumentti vahvistaisi vähimmäisvaatimukset asianajajien aseman suojaamiseksi sekä sisältäisi instrumentin täytäntöönpanomekanismin. Euroopan neuvoston Oikeudellisen yhteistyökomitean (*European Committee on Legal Co-operation, CDCJ*) asettaman työryhmän tulee antaa ehdotuksensa instrumentin sisällöstä ja muodosta vuoden 2024 loppuun mennessä.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Sopimus voi mahdollisesti sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, mutta lainsäädännön tarkkaa muutostarvetta on vielä liian aikaista arvioida.

Vastuuhenkilö
Antti Leinonen ja Kirta Heine (kirta.heine@gov.fi), p. 0295 150 214

Aikataulu
Maaliskuussa 2024 kuullaan sidosryhmiä työryhmän 11. luonnoksesta sitovaksi oikeudelliseksi instrumentiksi. Sopimusluonnoksen on määrä valmistua ennen vuoden 2024 loppua.

7. Euroopan neuvosto; tekoäly; automaattiautoihin liittyvät rikosoikeudelliset kysymykset

Neuvoteltava sopimus
Työryhmä on asetettu valmistelemaan instrumenttia. Ensimmäisenä tehtävänä on päättää instrumentin sitovuudesta ja alasta. Lopulliset päätökset tekee Euroopan

neuvoston rikosasiain yhteistyökomitea (*European Committee on Crime Problems, CDPC*).

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Vaikutukset arvioidaan myöhemmin.

Vastuuhenkilö
Mia Spolander (mia.spolander@gov.fi), p. 0295 150 332

Aikataulu
Ei tällä hetkellä aktiivisesti neuvoteltavana. Neuvotteluja on tarkoitus jatkaa vuoden 2024 syyskaudella. Työryhmä on asetettu valmistelemaan instrumenttia.

8. Euroopan neuvoston vuoden 1959 keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan yleissopimuksen kolmas lisäpöytäkirja

Neuvoteltava sopimus
Euroopan neuvoston rikosoikeuden alan asiantuntijakomiteassa PC-OC:ssa (*Committee of Experts on the Operation of European Conventions in the Penal Field*) on valmisteilla kolmas lisäpöytäkirja sisältäen määräyksiä mm. tietojen ja pyyntöjen toimitustavoista, kuulemisesta videokokouksen avulla, määräajoista pyyntöjen täytäntöönpanolle, kuluista, teknisen seurannan jatkamisesta toisen valtion alueelle ja telekuuntelusta.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Vaikutukset arvioidaan myöhemmin.

Vastuuhenkilö
Tanja Innanen, tanja.innanen@gov.fi, p. 0295 150 338

Aikataulu
Lisäpöytäkirjaluonnosta ja jäsenvaltioiden muutosehdotuksia käsitellään PC-OC:n täysistunnossa 14.-16.5.2024. Tarkoituksena on hyväksyä luonnos täysistunnossa marraskuussa 2024.

9. Valmistelu liittyen mahdollisen lisäpöytäkirjan laatimiseen EN:n vuoden 1959 yleissopimukseen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa

Neuvoteltava sopimus
Euroopan neuvoston rikosoikeuden alan asiantuntijakomitea PC-OC:ssa (*Committee of Experts on the Operation of European Conventions in the Penal Field*) on ollut keskusteltavana mahdollisesti valmisteltava lisäpöytäkirja mm. sopimusosapuolten ja Euroopan syyttäjäviraston (EPPO) välisestä yhteistyöstä.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Vaikutukset arvioidaan myöhemmin mahdollisesti valmisteltavan lisäpöytäkirjan yhteydessä.

Vastuuhenkilö
Maria Hauptmann (maria.hauptmann@gov.fi), +358 295 150 310

Aikataulu
Alustavat neuvottelut.

10. Lisäpöytäkirjan valmistelu ns. Varsovan sopimukseen (yleissopimus rikoshyödyn rahanpesusta, etsimisestä, jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta sekä terrorismin rahoittamisesta, CETS 198)

Neuvoteltava sopimus
Lisäpöytäkirjan tarkoituksena on muun muassa edistää menetetyksi tuomittujen varojen jakamista jäsenmaiden rajat ylittävissä tapauksissa sekä varmistaa takavarikoidun ja menetetyksi tuomittujen varojen tehokas hallinnointi, sisältäen myös menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten täytäntöönpanon. Lisäksi lisäpöytäkirjaan sisältyisi esimerkiksi tuomioon perustumattomiin menetetyksi tuomitsemisen (*non-conviction based confiscation*) menettelyihin sekä laajennettuun menetetyksi tuomitsemiseen liittyviä toimenpiteitä.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Vaikutukset arvioidaan myöhemmin.

Vastuuhenkilö
Maria Hauptmann (maria.hauptmann@gov.fi), +358 295 150 310

Aikataulu
Euroopan neuvosotossa on perustettu asiantuntijaryhmä (*Committee of Experts on Criminal Asset Recovery, PC-RAC*) lisäpöytäkirjan valmistelemiseksi. Asiantuntijaryhmän työ alkaa 2024 ja päättyy 2025. Asiantuntijaryhmän kokous pidetään 29.-30.5.2024 Strasbourgissa. Suomi ei ole ratifioinut Varsovan sopimusta.

11. ICAO, Lentoyhtiöiden vahingonkorvausvastuuta koskevan yleissopimuksen uudistaminen

Neuvoteltava sopimus
Diplomaattikonferensissa 20.4.-1.5.2009 hyväksyttiin kaksi yleissopimusta, joilla nykyaikaistetaan ja selkeytetään lentokoneiden maanpinnalla aiheuttamien vahinkojen korvausvastuuta (*Conventions on Compensation for Damage Caused by Aircraft to Third Parties from Acts of Unlawful Interference or from General Risks*). Tavoitteena on uudistaa lentokoneiden kolmansille tahoille aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeva kansainvälisoikeudellinen sääntely. Yleissopimukset kuuluvat osittain EU:n yksinomaiseen toimivaltaan.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Yleissopimukset eivät ole tulleet kansainvälisesti voimaan. Vaikutusten arvioiminen kansalliseen lainsäädäntöön ei ole ajankohtaista.

Vastuuhenkilö
Katri Kummoinen (katri.kummoinen@gov.fi), p. 0295 150 266

Aikataulu
Neuvottelut saatu päätökseen. Sopimusten mahdollisesta allekirjoittamisesta ja ratifioinnista päätetään myöhemmin.

Muut tiedot
Hankenumero OM068:00/2017

12. Kansainvälinen sopimus siirtokelpoisista kuljetusasiakirjoista

Neuvoteltava sopimus
YK:n kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunnan UNCITRAL:n VI työryhmässä neuvotellaan asiantuntijatasolla instrumentista, jolla luotaisiin vaihdantakelpoinen, merenkulun konossementtiin verrattava, kaikki kuljetusmuodot kattava kuljetusasiakirja/rahtikirja, muun muassa yhdistettyjen kuljetusten tarkoituksiin. Instrumentti sisältäisi myös määräykset sähköisestä muodosta.

Hankkeen alkuperäinen tavoite liittyy siihen, että rautateiden rahtikirjalla ei ole samanlaista tavaraan oikeuttavaa luonnetta kuin merenkulun konossementilla. Hankkeesta voisi onnistuessaan seurata hyötyjä kansainväliselle kaupalle. Hankkeen hyödyt Suomen näkökulmasta ovat vielä epävarmoja, ja niitä, sekä mahdollisia riskejä selvitetään. Hyötyjä saattaisi seurata esimerkiksi huolinta-alalle silloin, kun on kyseessä kansainvälinen yhdistetty kuljetus, joka sisältää eri kuljetusmuotoja.

Lopullista päätöstä instrumentin valtiosopimusmuodosta ei ole tehty. Kannatusta työryhmässä on esitetty myös mallilaille. Työryhmä etenee valtiosopimusluonnosta työstäen.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Sopimus sisältäisi lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Sopimuksessa säädettäisiin kuljetussopimuksen todisteena toimivasta kuljetusasiakirjasta, jota voitaisiin siirtää eteenpäin. Sopimusluonnos sisältää säännöksiä muun muassa kuljetussopimuksen osapuolten ja siirronsaajan oikeuksista ja velvollisuuksista. Lainsäädännön tarkkaa muutostarvetta on liian aikaista arvioida instrumentin ollessa työryhmävaiheessa. Tässä vaiheessa voidaan kuitenkin jo arvioida, että sopimuksen voimaansaattaminen edellyttäisi todennäköisesti muutoksia eri kuljetusmuotojen kuljetusasiakirjoja koskevaan lainsäädäntöön, esimerkiksi merilakiin.

Vastuuhenkilö
Katri Kummoinen (katri.kummoinen@gov.fi), p. 0295 150 266

Aikataulu

Neuvoteltavana. Hanke on työryhmävaiheessa. YK:n Kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunta (UNCITRAL) osoitti kesällä 2022 uuden instrumentin työstämisen sen VI työryhmän tehtäväksi. Työryhmä kokoontui ensimmäisen kerran syksyllä 2022 ja kokoontuu puolivuosittain.

Muut tiedot
Hankenumero OM179:00/2023

13. YK-yleissopimus koskien informaatio- ja kommunikaatioteknologian käyttämistä rikollisiin tarkoituksiin

Neuvoteltava sopimus
Yleissopimus kattaisi laaja-alaisesti tietoverkkorikollisuutta koskevan rikosoikeudellisen sääntelyn sekä rikosprosessin, kansainvälisen yhteistyön, teknisen avun ja kapasiteetin rakentamisen sekä rikoksia ennalta estävät toimet. Tavoitteena on turvata tietoverkkorikollisuutta koskevan rikostorjunnan tehokkuus kansainvälisellä tasolla. Samaan aikaan on tärkeää myös turvata henkilötietojen suoja ja muut perusoikeudet sekä otettava huomioon valtioiden täysivaltaisuus.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Yleissopimuksen suhde kansalliseen lainsäädäntöön ja mahdolliset kansallisen lainsäädännön muutostarpeet selviävät lopullisesti sen kansallisen hyväksymisen yhteydessä.

Vastuuhenkilö
Mia Spolander (mia.spolander@gov.fi), p. 0295 150 332

Aikataulu
Ad hoc-komitean mandaatti on päättynyt helmikuussa 2024, eikä siihen mennessä neuvotteluissa löydetty yhteisymmärrystä yleissopimuksen sisällöstä. Mikäli YK myöntää lisärahoitusta ad hoc-komitealle, neuvotteluja jatketaan mahdollisuuksien mukaan elokuussa 2024.

14. Ljubljanan–Haagin yleissopimus kansainvälisestä yhteistyöstä joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten, sotarikosten ja muiden kansainvälisten rikosten tutkinnassa ja syytteeseenpanossa

Neuvoteltava sopimus
Sopimuksen tarkoituksena on helpottaa kansainvälistä yhteistyötä rikosasioissa joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten, sotarikosten ja muiden kansainvälisten rikosten osalta. Sopimus sisältää mainittuja rikoksia koskevat kriminalisointivelvoitteet sekä laajat yhteistyötä koskevat määräykset.

Vaikutukset kansalliseen lainsäädäntöön
Yleissopimuksen suhde kansalliseen lainsäädäntöön ja mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet selviävät lopullisesti sen kansallisen hyväksymisen yhteydessä.

Vastuuhenkilö
Konsta Vepsäläinen (konsta.vepsalainen@gov.fi), p. 0295 150 246
Tanja Innanen (tanja.innanen@gov.fi), p. 0295 150 338

Aikataulu
Suomi on allekirjoittanut sopimuksen 14.2.2024. Sopimukseen sitoutuminen edellyttää sen kansallista hyväksymistä antamalla eduskunnalle asiaa koskeva hallituksen esitys.

Muut tiedot
Hankenumero OM050:00/2023

EU:ssa vireillä olevat kansainväliset sopimusneuvottelut

1. **HCCH, yleissopimus välittäjän hallinnassa oleviin arvopapereihin liittyviin tiettyihin oikeuksiin sovellettavasta laista**

   E 98/2002 vp

2. **UNIDROIT, liikkuvaan kalustoon kohdistuvia kansainvälisiä vakuusoikeuksia koskevan yleissopimus ja siihen liitettävät lentokalustoon, rautatiekalustoon sekä kaivos-, maatalous-, ja rakennuskalustoon liittyviä erityiskysymyksiä koskevat pöytäkirjat**

   U 3/2003 vp, U 49/2009 vp, jatkokirje 30.8.2013, E 74/2017 vp, U 75/2021 vp

3. **UNIDROIT, yleissopimus välittäjän hallinnassa olevia arvopapereita koskevista yhdenmukaisista aineellisoikeudellisista säännöistä**

   E 106/2005 vp, jatkokirje 17.6.2008

4. **EU-Kanada, Sopimus lentoyhtiöiden matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä ja käytöstä**

   U 67/2013 vp, UJ 31/2017 vp, UJ 2/2019 vp

5. **EU-Meksiko, Sopimus lentoyhtiöiden matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä ja käytöstä**

   E 13/2015 vp

6. **EU-Japani, Sopimus lentoyhtiöiden matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä ja käytöstä**

   E 47/2019 vp

7. **EU-USA, Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välistä rajat ylittävää pääsyä sähköiseen todistusaineistoon koskeva sopimus**

   E 131/2018 vp

8. **Euroopan neuvoston tietoverkkorikollisuutta koskevan sopimuksen (ns. Budapestin sopimus) toinen lisäpöytäkirja**

   E 131/2018 vp, U 77/2021 vp

9. **Euroopan neuvoston terrorismin ennaltaehkäisyä koskevan yleissopimuksen terrorismirikoksen määritelmän muuttaminen (EU-valmistelu)**

   E 1/2023 vp

10. **Uuden ympäristön suojelua rikosoikeudellisin keinoin koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen valmistelu**

    E 23/2023 vp

11. **UNCITRAL, Alusten pakkomyyntiä koskeva yleissopimus**

    E 50/2022 vp, U 42/2023 vp

12. **Neuvottelut keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin ja Japanin välillä tehdyn sopimuksen muuttamiseksi**

    E 81/2021 vp

13. **Neuvottelut EU:n ja Algerian, Armenian, Bosnia ja Hertsegovinan, Egyptin, Israelin, Jordanian, Libanonin, Marokon, Tunisian ja Turkin välisistä, Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja näiden kolmansien maiden rikosoikeudellisen yhteistyön alalla toimivaltaisten viranomaisten välillä tehtävää yhteistyötä koskevista sopimuksista**

    E 165/2020 vp
    EJ 6/2023 vp ja U 86/2023 vp (Armenia)
    U 12/2024 vp (Libanon)
    U 11/2024 vp (Bosnia ja Hertsegovina)

14. **EU-Sveitsi, Sopimus lentoyhtiöiden matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä ja käytöstä**

    E 45/2023 vp

15. **EU-Norja, Sopimus lentoyhtiöiden matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä ja käytöstä**

    E 45/2023 vp

16. **EU-Islanti, Sopimus lentoyhtiöiden matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä ja käytöstä**

    E 45/2023 vp

17. **Jäsenvaltioille annettava valtuus liittyä Haagissa 13.1.2000 aikuisten kansainvälisestä suojelusta tehdyn yleissopimuksen osapuoliksi**

    U 43/2023 vp